

Raport z rynku CO₂

Nr 75, czerwiec 2018

Analiza kształtowania się poziomu cen jednostek EUA/EUAA i CER na rynku wtórnym w czerwcu¹

Początek czerwca rynek uprawnień rozpoczął od mocnego otwarcia i już w drugim dniu handlu, głównie z uwagi na wysokie ceny uzyskiwane na aukcjach, cena osiągnęła najwyższą wartość miesiąca (16,10 euro). W porównaniu z końcówką maja oznaczało to wzrost wartości uprawnień EUA o 8,13% w ciągu zaledwie dwóch dni. Od tego momentu, tj. od 4 do 19 czerwca nadeszła bardzo mocna korekta, w rezultacie której ceny uprawnień spadły o prawie 2 euro, do najniższej wartości w czerwcu (14,22 euro). Zdaniem ekspertów przyczyną spadków mogły być m.in.: realizacja zysków przez inwestorów, większe wolumeny uprawnień

sprzedawanych na rynku pierwotnym w czerwcu, niższe ceny rozliczenia aukcji (nawet 0,18 euro niższe niż na rynku wtórnym) oraz stosunkowo niskie zapotrzebowanie (wskaźnik *cover ratio*² od 1,40 do 2,19), niższe ceny paliw na rynkach światowych przed spotkaniem OPEC (gdzie miała się odbyć dyskusja nad zwiększeniem produkcji), osiągnięcie kompromisu w sprawie podwyższenia celu OZE i efektywności energetycznej (wymuszenie redukcji emisji spowoduje zwiększenie nadwyżki uprawnień na rynku). Od 20 czerwca uprawnienia EUA zaczęły systematycznie zyskiwać na wartości i już do końca czerwca ceny utrzymywały się na poziomie ok. 15 euro. Wzrost cen spowodowało pojawienie się na rynku wtórnym dużego popytu na uprawnienia z uwagi na wygaśnięcie w dniu 20 czerwca opcji terminowych na uprawnienia EUA (konieczność zrealizowania opcji na rynku wtórnym).

Podsumowując, uprawnienia EUA w czerwcu 2018 r. zyskały na wartości 0,44% (licząc od dnia 31 maja). Był to już 14. miesiąc wzrostów z rzędu. Średnia arytmetyczna cena walorów EUA oraz CER z 21 transakcyjnych dni czerwca wyniosła odpowiednio 15,15 euro oraz 0,23 euro. Łączny wolumen miesięcznych obrotów uprawnień EUA na wtórnym rynku spot giełd ICE oraz EEX wyniósł blisko 61,38 mln uprawnień EUA, natomiast wolumen jednostek CER ukształtował się na poziomie blisko 0,37 mln.

Tabela 1. Notowania cen uprawnień EUA, EUAA oraz jednostek CER w transakcjach natychmiastowych (spot) oraz terminowych* (future 18-24) w dniach od 31 maja do 29 czerwca 2018 r.

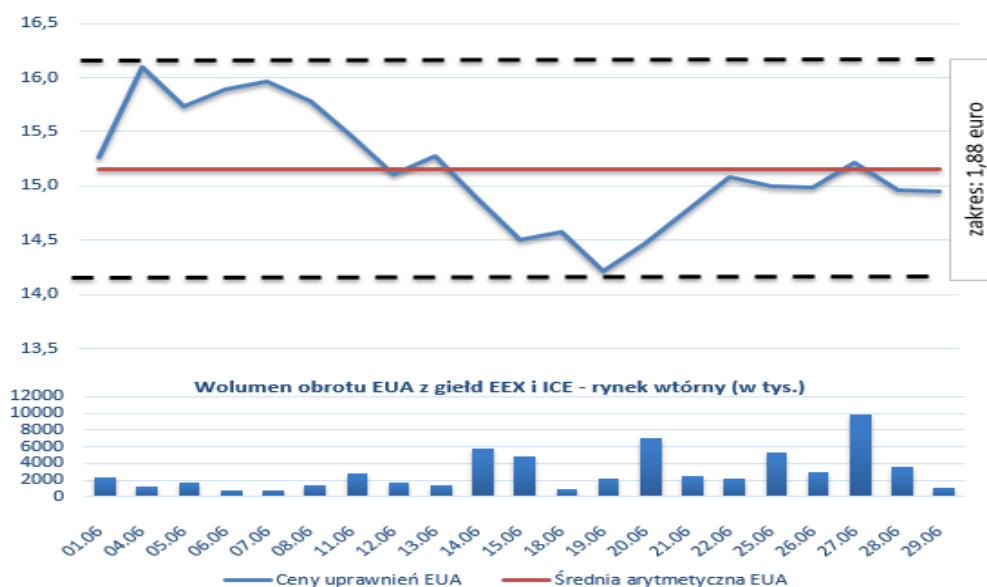
Ceny uprawnień EUA (w euro)								
data	spot	Dec18	Dec19	Dec20	Dec21	Dec22	Dec23	Dec24
29-cze-18	14,95	14,99	15,21	15,53	16,00	16,51	16,81	17,02
31-maj-18	14,89	14,91	15,09	15,38	15,76	16,16	16,49	16,64
zmiana	0,44%	0,54%	0,80%	0,98%	1,52%	2,17%	1,94%	2,28%
Ceny uprawnień lotniczych EUAA (w euro)								
data	spot	Dec18	Dec19	Dec20	Dec21	Dec22	Dec23	Dec24
29-cze-18	14,88	14,93	15,15	15,47	x	x	x	x
31-maj-18	14,80	14,85	15,03	15,32	x	x	x	x
zmiana	0,54%	0,54%	0,80%	0,98%	x	x	x	x
Ceny jednostek CER (w euro)								
data	spot	Dec18	Dec19	Dec20	Dec21	Dec22	Dec23	Dec24
29-cze-18	0,24	0,24	0,24	0,24	x	x	x	x
31-maj-18	0,22	0,22	0,22	0,22	x	x	x	x
zmiana	9,09%	9,09%	9,09%	9,09%	x	x	x	x

* kontrakty terminowe z terminem zapadalności w grudniu danego roku
Źródło: opracowanie własne KOBIZE na podstawie Barchart

¹ Opracowano na podstawie informacji i danych publikowanych przez m.in. giełdy ICE, EEX oraz Thomson Reuters

² Stosunek wolumenu zleceń do wolumenu oferowanego na aukcji

Wykres 1. Dienne ceny zamknięcia transakcji uprawnieniami EUA oraz poziom wolumenu na rynku spot giełd EEX oraz ICE w czerwcu 2018 roku [w euro]

Źródło: Opracowanie własne KOBIZE na podstawie danych giełd EEX oraz ICE

Najważniejsze wydarzenia rynkowe w czerwcu 2018 roku:

1. Według stanowiska³ opublikowanego przez Międzynarodowe Stowarzyszenie Handlu Emisjami IETA (ang. *International Emissions Trading Association*) nałożenie dodatkowego mechanizmu cenowego na sektory w systemie EU ETS w poszczególnych państwach UE (w postaci np. podatku lub ceny minimalnej za tonę emisji CO₂) może mieć negatywny wpływ na funkcjonowanie zreformowanego systemu handlu uprawnieniami do emisji jako całości, ze względu m.in. na fragmentację rynku, pogorszenie jego efektywności oraz zakłócenia konkurencyjności. Stowarzyszenie nawołuje do zaprzestania działań w tym zakresie przez niektóre państwa czł. i radzi, aby skoncentrować się na wsparciu rozwoju systemu EU ETS.⁴ (**6 czerwca**)
2. Na spotkaniu w ramach trilogu, tj. dyskusji pomiędzy KE, Radą i Parlamentem, przyjęto kompromisowy tekst dyrektywy o odnawialnych źródłach energii (OZE). Głównym elementem kompromisu było wyznaczenie celu w zakresie udziału OZE w miksie energetycznym UE, który został przyjęty na poziomie 32% udziału energii ze

źródeł odnawialnych w końcowym zużyciu energii brutto. Do innych istotnych elementów nowego tekstu można zaliczyć: możliwość zwiększenia celu w związku z rewizją Porozumienia paryskiego w 2023 r., ulepszenie zasad wsparcia oraz zmniejszenie obciążeń administracyjnych, zwiększenie poziomu ambicji dla sektora transportu (cel 14%) oraz sektora wytwarzania ciepła i chłodzenia (uwzględniono mechanizmy wsparcia typu gwarancje pochodzenia, ale bez wyznaczenia % celu). Wzmocniono również kwestie zrównoważonego wykorzystania bioenergii (wycofanie oleju palmowego do 2030). Kolejnym etapem zatwierdzania dyrektywy będzie głosowanie na posiedzeniu plenarnym w Parlamencie oraz w Radzie, a ostatecznie opublikowanie dyrektywy w dzienniku urzędowym i wejście w życie, które nastąpi po 20 dniach od publikacji. Państwa członkowskie będą miały 18 miesięcy na wdrożenie przyjętych zasad do krajowego porządku prawnego.^{5,6} (**14 czerwca**)

3. Komisja Europejska, Rada i Parlament doszły do konsensusu w zakresie celu dla poprawy efektywności energetycznej do 2030, który będzie wynosił 32,5% z możliwością podwyższenia podczas

³https://www.ieta.org/resources/EU/Position%20papers%202018%200-%20Governance%20Regulation%20and%20CFP_04.2018/IETA_CarbonFloorPrices_Final.pdf

⁴<https://www.ieta.org/page-18192/6289835>

⁵http://europa.eu/rapid/press-release_STATEMENT-18-4155_en.htm

⁶<https://www.euractiv.com/section/energy/news/eu-strikes-deal-on-32-renewable-energy-target-and-palm-oil-ban-after-all-night-session/>

rewizji zaplanowanej na 2023 r. Dyrektywa ws. efektywności energetycznej⁷ jest jednym z elementów unii energetycznej i działań priorytetowych UE w zakresie walki ze zmianami klimatu. Proponowany cel ulegał stopniowemu podwyższeniu. Pierwotne założenia w zakresie celu dla efektywności zatwierdzone przez państwa czł. w Konkluzjach Rady z października 2014 r. wynosiły 27%, następnie w propozycji Komisji pojawiła się wartość 30%. Kolejne etapy zatwierdzania dyrektywy będą analogiczne jak w przypadku dyrektywy OZE – głosowanie, publikacja, wejście w życie, implementacja krajowa.⁸ (19 czerwca)

4. W czasie swojego wystąpienia na posiedzeniu ministrów UE, Chin i Kanady związanym z przygotowaniem do COP24 w Katowicach, Komisarz ds. działań na rzecz klimatu, Miguel Arias Canete, stwierdził, że w związku z przyjętymi w ostatnich dniach zwiększonymi celami w zakresie OZE i efektywności energetycznej, UE jest w stanie podnieść swój ogólny cel redukcyjny z obecnego 40% do wartości nieznacznie powyżej 45% w 2030 r.⁹ Więcej na ten temat w dalszej części raportu. (20 czerwca)

5. Trybunał UE oddalił polską skargę o stwierdzenie nieważności decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/1814 z dnia 6 października 2015 r. w sprawie ustanowienia i funkcjonowania rezerwy stabilności rynkowej dla unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych i zmiany dyrektywy 2003/87/WE, tzw. decyzji MSR (ang. *Market Stability Reserve, rezerwa stabilności rynkowej*). Sąd uznał, że mechanizm MSR jest dostosowany do realizacji celu w postaci stabilizacji sytuacji na rynku EU ETS. Więcej na ten temat w dalszej części Raportu.¹⁰ (21 czerwca)

6. Szwajcaria opublikowała daty kolejnych aukcji uprawnień w ramach swojego systemu ETS. Mogą to być jedne z ostatnich aukcji przed połączeniem systemu szwajcarskiego z systemem EU ETS. Najbliższa aukcja została zaplanowana na 30 października – 06 listopada 2018.^{11,12} (21 czerwca)

7. Na posiedzeniu Organizacji Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego zostały przyjęte zasady monitorowania, raportowania i weryfikacji dla linii lotniczych do rozliczania ich emisji od 2019 r. Przyjęte dokumenty pozwalają na realizację założeń w ramach globalnego porozumienia odnośnie wdrożenia mechanizmu kompensacji i redukcji CO₂ w międzynarodowym lotnictwie cywilnym - zwanym CORSIA (ang. *the Carbon Offsetting and Reduction Scheme for International Aviation*). Działania na forum ICAO spotkały się z pozytywną reakcją, m.in. Komisarzy KE ds. transportu oraz działań na rzecz środowiska¹³. Kolejnym etapem prac w ramach CORSIA, który ma się zakończyć w tym roku, będzie ustalenie zasad m.in. w zakresie wykorzystania biopaliw czy możliwego offsetowania emisji.¹⁴ (27 czerwca)

8. Parlament holenderski zamierza wprowadzić prawodawstwo wyznaczające nowe, krajowe cele redukcyjne w wysokości 49% do 2030 r. oraz 95% do 2050 r. w porównaniu do emisji z 1990 r. Poprzącie dla propozycji zgłasza nie tylko partia zielonych, ale także rządząca partia socjalistów. Obawy podnoszą natomiast przedstawiciele sektora przemysłu, dla których tak wysokie cele mogą prowadzić do zmniejszenia konkurencyjności.¹⁵ (27 czerwca)

Kształtowanie się cen uprawnień EUA i EUAA na rynku pierwotnym

W czerwcu w ramach rynku pierwotnego, odbyło się 21 aukcji uprawnień EUA (19 na giełdzie EEX, 2 na giełdzie ICE), na których sprzedano łącznie blisko 91 mln uprawnień EUA po średniej ważonej cenie 15,11 euro (o 0,04 euro poniżej średniej ceny spot z rynku wtórnego). Współczynnik popytu do podaży uprawnień na wszystkich aukcjach EUA spadł do poziomu 2,19¹⁶.

W dniu 6 czerwca br. odbyła się aukcja brytyjskich uprawnień EUAA, na której sprzedano 860 tys. uprawnień po cenie 15,51 euro. Zapotrzebowanie na

⁷ <https://ec.europa.eu/energy/en/topics/energy-efficiency/energy-efficiency-directive>

⁸ http://europa.eu/rapid/press-release_STATEMENT-18-3997_en.htm

⁹ http://europa.eu/rapid/press-release_SPEECH-18-4236_en.htm

¹⁰ <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=203224&pageIndex=0&doclang=PL&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=756734>

¹¹ <https://carbon-pulse.com/54324/>

¹² <https://www.emissionsregistry.admin.ch/crweb/public/welcome.do?X->

<Language=en&org.apache.struts.taglib.html.TOKEN=ee481305ac113e761c2bc2f4e380472f>

¹³ http://europa.eu/rapid/press-release_STATEMENT-18-4301_en.htm

¹⁴ <https://www.icao.int/Newsroom/Pages/ICAO-Council-reaches-landmark-decision-on-aviation-emissions-offsetting.aspx>

¹⁵ <https://www.reuters.com/article/us-netherlands-climatechange-law/dutch-parliament-to-set-target-of-95-pct-co2-reduction-by-2050-idUSKBN1JN1X5?feedType=RSS&feedName=environmentNews>

¹⁶ Obliczono średni ważony współczynnik popytu do podaży, czyli stosunek wolumentu zleceń do wolumentu oferowanego na aukcji

uprawnienia było 2,5 razy wyższe niż oferowany do sprzedaży wolumen.

Aukcje polskich uprawnień do emisji na platformie EEX

W dniach 6 i 20 czerwca 2018 r. giełda EEX, w imieniu Polski, przeprowadziła kolejne aukcje uprawnień EUA, na których:

- ▶ sprzedano po 3,547 mln uprawnień EUA;
- ▶ cena rozliczeniowa wyniosła odpowiednio 15,70 euro/EUA oraz 14,43 euro/EUA;
- ▶ przychód ze sprzedaży uprawnień EUA wyniósł odpowiednio 55,687 mln euro oraz 51,183 mln euro;
- ▶ całkowite zapotrzebowanie na uprawnienia, zgłoszone przez uczestników aukcji, wyniosło odpowiednio 8,210 mln oraz 10,172 mln uprawnień EUA;
- ▶ w aukcjach uczestniczyło odpowiednio 25 oraz 26 podmiotów.

W dniu 20 czerwca br. odbyła się również jedyna zaplanowana w 2018 r. aukcja polskich uprawnień EUAA, na której sprzedano 112 tys. uprawnień po cenie 14,21 euro. Zapotrzebowanie na uprawnienia było ponad 1,5 razy wyższe niż oferowany do sprzedaży wolumen.

Ogółem w całym 2018 r. za pośrednictwem giełdy EEX Polska planuje sprzedać 78,030 mln uprawnień EUA.

Aktualizacja prognoz cen uprawnień EUA w okresie 2018-2030

W dniu 19 czerwca br. analitycy Thomson Reuters przedstawili najnowsze prognozy kształtowania się cen uprawnień EUA w latach 2018-2030 (w tabeli nr 2 i 3 podano ceny uprawnień EUA w ujęciu nominalnym i realnym). Należy zauważyć, że szacunki opierają się na rezultatach trilogu z dnia 14 czerwca, na którym przyjęto kompromisowy tekst dyrektywy o odnawialnych źródłach energii (zwiększenie udziału OZE do poziomu 32% w końcowym zużyciu energii w 2030 r.). Z uwagi na fakt, że do czasu opracowania prognoz nie ustalono ostatecznego celu dla efektywności energetycznej, analitycy Thomson Reuters zmuszeni byli przyjąć założenie, że wyniesie on 30% (ostatecznie ustalony został na poziomie 32,5%).

Zdaniem ekspertów zwiększenie celu dla OZE z 27% do 32% spowoduje redukcję emisji w sektorze energetycznym o 700 mln ton CO₂ do 2030 r. W związku z wyższą redukcją emisji w systemie EU ETS, wzrośnie nadwyżka uprawnień na rynku. Oznacza to, że więcej uprawnień trafi do rezerwy MSR, zgodnie z mechanizmem, na którym opiera się funkcjonowanie rezerwy (liczba uprawnień przekazywanych do rezerwy jest tym większa im większa nadwyżka uprawnień na rynku). Jak obliczyli eksperci Thomson Reuters przy zwiększeniu celu OZE do 32% do rezerwy do 2030 r. trafi ok. 2,5 mld uprawnień EUA (zamiast 2,2 mld przy celu 27%). Oznacza to wycofanie z rynku (z puli aukcyjnej) do 2030 r. dodatkowych 300 mln uprawnień EUA. Dodatkowo, w okresie od 2023 – 2030, zwiększy się

Tabela 2. Aktualna prognoza cen uprawnień EUA w latach 2018-2020 według Thomson Reuters (ceny nominalne, realne, w euro)

Prognoza cen uprawnień EUA				
Instytucja/data	2018	2019	2020	2018-2020
Ceny EUA (nominalne)	13,7	15,0	16,0	14,9
Ceny EUA (realne)	13,7	14,7	15,4	14,6

Tabela 3. Aktualna prognoza cen uprawnień EUA w latach 2021-2030 według Thomson Reuters (ceny nominalne, realne, w euro)

Prognoza cen uprawnień EUA											
Instytucja/data	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2021-30
Ceny EUA nominalne	20,0	21,1	21,5	21,7	21,8	21,9	21,7	23,0	25,8	29,1	22,8
Ceny EUA realne	18,9	19,5	19,5	19,3	19,0	18,8	18,3	19,5	21,2	23,5	19,7

*2015 r. przyjęto jako rok bazowy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie prognozy Thomson Reuters z dnia 19 czerwca 2018 r.

liczba umorzonych uprawnień w samej rezerwie – z 2,5 mld do 2,9 mld uprawnień EUA.

Zmiana celu OZE wpływa bezpośrednio na prognozy cen uprawnień EUA do 2030 r. Zdaniem analityków Thomson Reuters są one średnio o 8% niższe w odniesieniu do cen uwzględniających poprzedni cel OZE (27%). Ceny uprawnień w obecnym okresie rozliczeniowym powinny ukształtować się średnio na poziomie nie przekraczającym 15 euro (w ujęciu nominalnym). Z kolei w przyszłym okresie wielkość ta wzrośnie do poziomu prawie 23 euro. Należy zauważyć, że w żadnym roku IV okresu rozliczeniowego 2021-2030 cena nie powinna przekroczyć poziomu 30 euro.

Rezerwa stabilności rynkowej – omówienie wyroku Trybunału Sprawiedliwości UE z 21 czerwca 2018 r. w sprawie *Rzeczpospolita Polska przeciwko PE i Radzie UE*, C-5/16

Na początku stycznia 2016 r. Polska wniosła skargę do Trybunału Sprawiedliwości UE na decyzję 2015/1814 Parlamentu Europejskiego i Rady UE wprowadzającą rezerwę stabilności rynkowej (ang. *market stability reserve, MSR*) dla systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych¹⁷ (dalej: decyzja MSR). Rozpatrzenie skargi zajęło Trybunałowi dwa i pół roku, a zakończyło się niekorzystnym dla Polski wyrokiem. Jest on prawomocny i nie może już zostać zaskarżony, a decyzja MSR dalej obowiązuje i można ją realizować.

Ogólnie rzecz biorąc z wyroku tego wynika, że rezerwa stabilności rynkowej nie narusza prawa UE i dlatego zacznie funkcjonować już od początku 2019 r. W rezultacie m.in. 900 mln uprawnień do emisji, które według pierwotnych założeń miały zostać przeznaczone do sprzedaży na aukcjach w latach 2019-2020, automatycznie trafi do rezerwy MSR. Generalnie

rezerwa MSR jest zaprojektowana w ten sposób, aby automatycznie dostosowywać liczbę uprawnień sprzedawanych na aukcjach (na rynku pierwotnym), w zależności od liczby uprawnień znajdujących się w obiegu, czyli nadwyżki uprawnień w EU ETS¹⁸. Na marginesie nowe rozwiązania regulacyjne wprowadzone na mocy Dyrektywy 2018/410/UE¹⁹ już modyfikują ten pierwotny zamysł i zacierają do tego, iż część uprawnień do emisji znajdujących się w rezerwie zostanie w sposób trwały wycofana z obiegu.²⁰

Przechodząc do krótkiego omówienia wyroku Trybunału wypada na wstępie podkreślić, że Trybunał nie podzielił żadnego z pięciu głównych zarzutów skierowanych przez Polskę przeciwko decyzji MSR. Podobne zresztą stanowisko zajął Rzecznik Generalny w swojej opinii przygotowanej w tej sprawie²¹. Najważniejsze zastrzeżenia Polski wiązały się ze skutkami, jakie wywołała decyzja MSR. Skutkiem tym Trybunał poświęcił wiele uwagi w kontekście podstawy prawnej, na jakiej została ona przyjęta oraz zasady proporcjonalności. Natomiast pozostałe zastrzeżenia dotyczyły uruchomienia rezerwy MSR od początku 2019 r., czyli już w obecnym okresie rozliczeniowym. Trybunał analizował te zastrzeżenia w ramach problemu niezgodności decyzji MSR z zasadami pewności prawa i ochrony uzasadnionych oczekiwań, a także ze stanowiskiem Rady Europejskiej w kontekście zasady lojalnej współpracy.

W ocenie Trybunału decyzję MSR wydano w oparciu o prawidłową podstawę prawną, którą był art. 192 ust. 1 Traktatu o Funkcjonowaniu UE²² (dalej: TFUE). Zdaniem Trybunału przepis ten pełni rolę zasadniczej, pierwszorzędnej wręcz podstawy prawnej dla działań UE podejmowanych w dziedzinie środowiska. Trybunał nie przychylił się tym samym do stanowiska Polski, w myśl którego jako właściwą podstawę prawną dla decyzji MSR należało przyjąć art. 192 ust. 2 akapit pierwszy lit. c)

¹⁷ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady UE 2015/1814 z dnia 6 października 2015 r. w sprawie ustanowienia i funkcjonowania rezerwy stabilności rynkowej dla unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych i zmiany dyrektywy 2003/87/WE (Dz.U. UE L 264 z 9.10.2015, str. 1-5).

¹⁸ Mechanizm działania rezerwy przedstawiono w majowym raporcie z rynku (nr 74).

¹⁹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady UE 2018/410/UE z dnia 14 marca 2018 r. zmieniająca dyrektywę 2003/87/WE w celu wzmocnienia efektywnych pod względem kosztów redukcji emisji oraz inwestycji niskoemisyjnych oraz decyzję (UE) 2015/1814 (Dz.U. UE L 76 z 19.3.2018, str. 3)

²⁰ Zamiar ten wyrażono m.in. w motywie 23 preambuły do dyrektywy 2018/410/UE, zgodnie z którym począwszy od 2023 roku, wprowadzono stały mechanizm zmniejszania puli uprawnień znajdujących się w rezerwie polegający na tym, że uprawnienia

znajdujące się w rezerwie i przekraczające całkowitą liczbę uprawnień sprzedanych na aukcji w ciągu poprzedniego roku będą traciły ważność, o ile podczas pierwszego przeglądu zgodnie z art. 3 decyzji (UE) 2015/1814 nie zapadnie inna decyzja w tej kwestii. Zasada ta znalazła swój wyraz w art. 2 pkt 2 Dyrektywy, który zmienił art. 1 decyzji MSR.

²¹ Opinia Rzecznika Generalnego Paola Mengozziego przedstawiona w dniu 30 listopada 2017 r. w sprawie C-5/16, *Rzeczpospolita Polska przeciwko Parlamentowi Europejskiemu i Radzie UE*.

²² Zgodnie z art. 192 ust. 1 TFUE: „Parlament Europejski i Rada, stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą i po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym oraz Komitetem Regionów, decydują o działaniu służącym osiągnięciu celów określonych w artykule 191, które ma być podjęte przez Unię”. Z kolei cele wymienione w art. 191 TFUE obejmują m.in.: zachowanie, ochronę i poprawę jakości środowiska i ochronę zdrowia ludzkiego.

TFUE dotyczący aktów prawnych UE wpływających na tzw. miks energetyczny państwa członkowskiego, czyli na wybór między różnymi źródłami energii i ogólną strukturę zaopatrzenia w energię. W uproszczeniu różnica pomiędzy jedną i drugą podstawą prawną aktu przyjmowanego przez UE sprowadza się do zgoła odmiennych wymagań proceduralnych. O ile bowiem akty wydawane na podstawie art. 191 ust. 1 TFUE przyjmowane są w zwykłej procedurze prawodawczej, wymagającej do przyjęcia aktu kwalifikowanej większości głosów, o tyle akty wydawane na podstawie art. 192 ust. 2 akapit pierwszy lit. c) TFUE przyjmowane są przez Radę i wymagają do ich przyjęcia jednomyślności wszystkich państw członkowskich. Zatem aktu przyjmowanego w specjalnej procedurze prawodawczej nie można wprowadzić wbrew woli któregośkolwiek państwa.

Dla jasności wypada podkreślić, że Trybunał wcale nie stwierdził, że decyzja MSR nie wpłynie znacząco na miks energetyczny Polski, natomiast brak uzasadnienia do przyjęcia tej decyzji na podstawie art. 192 ust. 2 lit. c) TFUE argumentował tym, że z celu i treści tej decyzji nie wynika wprost, żeby wywołanie takiego wpływu było pierwszym zamierzonym rezultatem decyzji MSR. Na marginesie Polska przytaczała w postępowaniu obszerne fragmenty Oceny skutków (ang. *Impact Assessment*), dokumentu opracowanego przez KE, który towarzyszył jej wnioskowi prawodawczemu zawierającemu projekt decyzji MSR, a także przedstawiła własną analizę, w świetle której mechanizm rezerwy stabilizacyjnej będzie wpływał na zmianę miks energetyczny Polski.²³ W swojej Ocenie skutków Komisja wyraźnie wskazywała, że poprzez zwalczanie nierównowagi pomiędzy popytem i podażą na rynku uprawnień, który jest zamierzonym celem decyzji MSR, ma ona na celu wywołanie wzrostu ceny na uprawnienia do emisji, w taki sposób aby skłonić państwa członkowskie do korzystania z odnawialnych źródeł energii lub paliw o niższej emisji dwutlenku węgla. Trybunał nie podważył tych twierdzeń, przyjął jednak stanowisko, że Ocena skutków dostarcza założeń dotyczących jedynie prawdopodobnego wpływu danego aktu i z natury ma charakter spekulacyjny, nie jest natomiast obiektywnym czynnikiem, który może zostać

poddany kontroli sądowej. Argumentacja Trybunału zmierza do wniosku, że Ocena skutków nie może być brana pod uwagę przy ocenie prawidłowości wyboru podstawy prawnej aktu, jeśli wnioski, które z niej płyną nie znajdują odzwierciedlenia w treści aktu i zadeklarowanym w nim celom. Niestety cel i treść decyzji MSR wskazują, że pierwszym rezultatem jaki ma zostać osiągnięty jest usunięcie wspomnianej nierównowagi pomiędzy popytem i podażą uprawnień do emisji, drugim zaś uczynienie systemu ETS bardziej odpornym na przyszłe zachwiania owej równowagi. Na tej podstawie Trybunał przyjął, że głównym rezultatem tego aktu nie jest wywieranie znaczącego wpływu na miks energetyczny państw członkowskich (pkt 62). Co do ceny uprawnień do emisji, która w przewidywaniach Oceny skutków ma wzrosnąć po wprowadzeniu rezerwy stabilizacyjnej, Trybunał podzielił stanowisko wyrażane przez PE i Radę, że w systemie ETS cena jest wyznaczana przez „siły rynkowe”, zaś sam mechanizm MSR jest narzędziem ilościowym, a nie cenowym, stąd cena uprawnień ustalana przez rynek nie ma żadnego wpływu na MSR, zatem sam mechanizm rezerwy pozostaje z definicji neutralny w kwestii wpływania na cenę (pkt 64 wyroku). Trybunał najwidoczniej oparł się na założeniu, że oceny skutków regulacji opracowywane z wykorzystaniem narzędzi, którymi posługują się m.in. nauki ekonomiczne, w tym ekonomiczna analiza prawa, nie są wiarygodnym źródłem informacji na temat rzeczywistych i konkretnych skutków środka regulacyjnego uznając, że skoro rzeczywiste skutki aktu ujawnią się dopiero po jego wejściu w życie, nie są one obiektywnym kryterium do podjęcia decyzji o wyborze podstawy prawnej aktu (pkt 41 wyroku). Nasuwa się wobec tego pytanie, w jakim celu opracowywane są liczące dziesiątki a nawet setki stron dokumenty, w których rozważa się różnego rodzaju konsekwencje wprowadzenia nowych rozwiązań regulacyjnych, dokumenty, które są na wielu szczeblach procedury weryfikowane, uzupełniane, poprawiane, wobec których opracowano szczegółowe wytyczne? Czy są one tak jak to przytoczył Rzecznik Generalny Mengozzi dziedziną z kategorii „wróżbiarstwa”, której nie może oddawać się prawodawca Unii dokonując wyboru podstawy traktatowej aktu (pkt 17 opinii Rzecznika).²⁴

²³ Analiza Wpływ mechanizmu rezerwy stabilności rynkowej (zgodnie z decyzją 2015/1814) na kształtowanie miks energetyczny Polski, Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami, Warszawa 2016.

²⁴ Skutki wywołane przez akt prawny stanowią istotę *effet utile* prawa UE i należy pamiętać, że skuteczność decyzji MSR będzie oceniana właśnie poprzez osiąganie jej zaplanowanych skutków, a nie przez sam fakt przeniesienia uprawnień do emisji z puli aukcyjnej do rezerwy stabilności rynkowej.

Dalej czy w świetle stanowiska prezentowanego przez Trybunał, skoro cel polegający na wpływaniu na miks energetyczny państw członkowskich musi być pierwszorzędny a nie tylko pośrednim celem danego aktu, przepis art. 192 ust. 2 lit. c) TFUE ma szanse kiedykolwiek być zastosowany jako podstawa unijnego aktu z dziedziny środowiska? Pomijając to, że takie rozumowanie może generować wątpliwości z punktu widzenia zgodności z Traktatem, trzeba zauważyć, że do tej pory żaden unijny akt z dziedziny polityki środowiskowej nie został wydany na tej „problematycznej” podstawie prawnej, nawet akty prawne, które w sposób ewidentny kształtują miks energetyczny państw członkowskich (np. Dyrektywa 2009/28/WE w sprawie promowania stosowania OZE)²⁵, były wydawane w zwykłej procedurze prawodawczej, na podstawie art. 192 ust. 1 TFUE.

Pozostając na gruncie szerokiej problematyki oceny skutków, które ma wywierać decyzja MSR, odnotowania wymagają jeszcze dwie kwestie. Po pierwsze, Trybunał uznał, że informacje zebrane i opracowane przez KE, PE i Radę w ramach prac legislacyjnych nad decyzją MSR, stanowiły wystarczające oparcie merytoryczne dla przyjętych w niej rozwiązań. Warto zauważyć, że przewidując w Ocenie skutków wzrost ceny uprawnień do emisji po wprowadzeniu MSR, Komisja nie przedstawiła prognozy cenowej uprawnień, nie wspominając o zbadaniu wpływu rosnącej ceny uprawnień do emisji na wzrost kosztów działalności w sektorach objętych ETS czy zmianę miksu energetycznego poszczególnych państw członkowskich. Analizy takie nie były także przeprowadzone na kolejnych etapach procesu legislacyjnego. Trybunał doszedł jednak do wniosku, że instytucje unijne zgromadziły dane, z których wynikało, jaki problem, dlaczego i z jakimi efektami zostanie rozwiązany za pomocą mechanizmu MSR.

Po drugie, odnosząc się do wątpliwości, jakie wzbudziła decyzja MSR pod kątem zasady proporcjonalności, Trybunał ocenił mechanizm MSR jako odpowiedni środek dla zlikwidowania nierównowagi między popytem a popytem na rynku uprawnień do emisji, a tym samym

dla ograniczenia zmienności na rynku w tym zakresie. Trybunał przyjął też, że w świetle podstawowego celu decyzji MSR, jakim jest zapewnienie sprawnego funkcjonowania systemu ETS i zapewnienie zdolności dyrektywy do osiągnięcia wyznaczonych w niej celów, w tym celów redukcyjnych w zakresie emisji dwutlenku węgla, wybór normatywny polegający na wprowadzeniu mechanizmu MSR nie jest w sposób oczywisty błędny. Pytanie jakie nasuwa się w kontekście ustalonego w ten sposób testu proporcjonalności dotyczy tego czy cel ten można było osiągnąć w inny sposób. Nie ulega bowiem wątpliwości, że wbrew temu co w postępowaniu twierdziły pozwane instytucje, mechanizm MSR nie jest mechanizmem neutralnym w stosunku do całkowitej liczby uprawnień do emisji (*cap-neutrality*). Rezerwa zmienia liczbę dostępnych na rynku uprawnień, a zatem nie tyle zapewnia realizację ustalonego celu redukcyjnego, co kreuje w ten sposób swoje własne cele redukcyjne, bardziej ambitne, niż te, które wynikają z dyrektywy ETS. Zaostrzenie celu redukcyjnego (redukcja emisji do 2020 r. o 21% w stosunku do poziomu zweryfikowanych emisji z 2005 r.) w sposób bezsprzeczny nastąpi, bo do 2020 r. uprawnienia zamrożone w rezerwie nie zdążą powrócić na rynek.²⁶ Wprawdzie obie pozwane instytucje podnosiły, że perspektywa rezerwy stabilizacyjnej nie zatrzymuje się na roku 2020 i ma docelowo służyć realizacji długofalowych celów redukcyjnych, jednak pozostaje wątpliwość, czy w tej sytuacji wyznaczanie przez Radę Europejską celów redukcyjnych w perspektywie np. dekady ma jakiegokolwiek znaczenie, skoro tego rodzaju instrumenty jak MSR mogą te decyzje „unieważnić” i pozbawić je znaczenia.

Drugim głównym problemem, obok skutków decyzji MSR, którym zajął się Trybunał było wprowadzenie MSR w 2018 r. i rozpoczęcie jej funkcjonowania już w 2019 r. W ocenie Trybunału przepisy dyrektywy 2003/87/WE²⁷ nie zabraniają PE i Radzie wprowadzania tego rodzaju zmian w systemie handlu uprawnieniami do emisji w czasie trwającego okresu rozliczeniowego 2013-2020. Zdaniem Trybunału wdrożenie tego rodzaju zmian podczas aktualnego okresu rozliczeniowego było zresztą usprawiedliwione i spowodowane nierównowagą

²⁵ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych zmieniająca i w następstwie uchylająca dyrektywę 2001/77/WE oraz 2003/30/WE (Dz. Urz. L 140 z 05.06.2009, str. 16)

²⁶ Mało tego w świetle najnowszych rozwiązań prawnych od 2023 roku, wprowadzono stały mechanizm zmniejszania puli uprawnień znajdujących się w rezerwie.

²⁷ Dyrektywa 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. ustanawiająca system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie oraz zmieniająca dyrektywę Rady 96/61/WE, (Dz.U. L 275 z 25.10.2003, str. 32).

podaż i popytu na rynku uprawnień do emisji. W świetle tego Trybunał uznał, że nie doszło tu do naruszenia zasady pewności prawa. W uzasadnieniu wyroku Trybunał podkreślił również, że instytucje UE, jak również prawo UE nie stworzyły gwarancji dla prowadzących instalację, że w trakcie okresu rozliczeniowego nie dojdzie do żadnych zmian w zakresie wolumenów uprawnień do emisji dostępnych do sprzedaży aukcyjnej. Dlatego w ocenie Trybunału nie mogło dojść do naruszenia zasady ochrony uzasadnionych oczekiwań.

Problem rozpoczęcia funkcjonowania rezerwy stabilności rynkowej już w 2019 r. Trybunał rozważał także z punktu widzenia stanowiska Rady Europejskiej i zasady lojalnej współpracy. Zdaniem Trybunału stanowisko Rady Europejskiej z października 2014 r. dotyczące projektowanej wówczas rezerwy stabilności rynkowej, w którym pośrednio wskazano na 2021 r. jako moment uruchomienia tego mechanizmu, nie mogło stanowić ograniczenia prawodawcy (PE i Rady UE) w pracach nad decyzją MSR. Kompetencja do tworzenia wiążących aktów prawnych jaka przysługuje prawodawcy nie może zdaniem Trybunału być ograniczana poprzez decyzje Rady Europejskiej, której rola sprowadza się do nadawania impulsów dla rozwoju UE oraz do określania ogólnych kierunków i priorytetów politycznych. Stąd też PE i Rada przyspieszając uruchomienie rezerwy nie dopuścili się naruszenia zasady lojalnej współpracy, chociaż odstąpiły od stanowiska Rady Europejskiej w tej kwestii.

Podsumowując, Trybunał przyjął w swoim orzeczeniu, że decyzja MSR została wydana na prawidłowej podstawie prawnej, nie stanowi środka sprzecznego z zasadą proporcjonalności, a przyczyny i skutki jej wprowadzenia w życie zostały należycie zbadane przez Instytucje UE. Ponadto, rozpoczęcie działania rezerwy stabilności rynkowej w 2019 r. nie narusza zasady pewności prawa, ani zasady ochrony uzasadnionych oczekiwań.

Na koniec wypada jednak zasygnalizować pewne wątpliwości, jakie wzbudza stanowisko Trybunału na temat wpływu decyzji MSR na kształtowanie się ceny uprawnień do emisji, a w konsekwencji na miks energetyczny Polski. Trybunał w mglisty sposób założył, że funkcjonowanie rezerwy stabilności rynkowej nie spowoduje wzrostu ceny uprawnień do emisji, ale raczej

jej „ustabilizowanie”²⁸. Trudno zgodzić się z takim uzasadnieniem, ponieważ mechanizm działania rezerwy sprowadza się *de facto* do sztucznego sterowania ceną uprawnień do emisji, poprzez zmiany podaży uprawnień aukcyjnych, w szczególności do zwiększania ceny uprawnień w wyniku redukcji liczby uprawnień przeznaczanych na aukcję. Oznacza to, że system EU ETS może zostać sprowadzony do instrumentu paropodatkowego i zatracić swój rynkowy charakter. System rynkowy opiera się bowiem na założeniu, że to rynek wyznacza cenę danego dobra i cena ta stanowi odzwierciedlenie aktualnych tendencji w zakresie popytu i podaży. Podaż uprawnień w systemie EU ETS, w swojej pierwotnej formule (przed wdrożeniem decyzji MSR) wynikała z przyjętych celów redukcyjnych w UE. Należy zauważyć, że zwiększenie ceny uprawnień będzie miało zasadniczy wpływ na sektory o wysokiej emisji i zużyciu energii, a także na sektor wytwarzania energii elektrycznej i ciepła (z uwagi na ograniczoną liczbę przydzielanych bezpłatnie uprawnień). W związku ze wzrostem kosztów wytwarzania energii na skutek wzrostu cen uprawnień, można w konsekwencji spodziewać się zmiany wykorzystywanego paliwa, a tym samym miksu energetycznego na poziomie nie tylko przedsiębiorstwa, ale i państw członkowskich.

W Analizie KOBIZE, która została wykorzystana w postępowaniu o stwierdzenie nieważności decyzji MSR i stanowiła załącznik do repliki Rzeczypospolitej Polskiej w tej sprawie, przedstawiono wnioski następującej treści: „(...) *Wprowadzenie mechanizmu rezerwy stabilizacyjnej powoduje spadek zużycia węgla kamiennego w latach 2020-2030 o ok. 7,5% w stosunku do scenariusza referencyjnego (bez MSR). Z kolei analizując zużycie gazu ziemnego widać, że MSR wyraźnie zwiększa dynamikę wzrostu zużycia gazu ziemnego w energetyce głównie wskutek rozwoju elektrociepłowni gazowych. Łączne zużycie gazu ziemnego w energetyce w latach 2020-2030 w scenariuszu z MSR jest o ok. 19% wyższe niż w scenariuszu referencyjnym.*”(...) W obliczeniach wykorzystano linowy, optymalizacyjny model energetyczny OSeMOSYS_PL²⁹. Model bazuje na podobnym podejściu metodycznym jak modele MARKAL/TIMES, czy MESSAGE. Warto przy tym podkreślić, że wyników Analizy KOBIZE nie należy

²⁸ Zob. pkt. 64-68 wyroku.

²⁹ Model energetyczny został opracowany przez SEI (Stockholm Environment Institute). Natomiast w KOBIZE została przygotowana

wersja modelu odzwierciedlająca szczegółowo polski system elektroenergetyczny (OSeMOSYS_PL).

traktować jako prognozy, a jako oszacowanie skutków wdrożenia decyzji MSR (w brzmieniu z 2015 r.), poprzez wpływ tej decyzji na cenę uprawnień do emisji. Do wyznaczenia ceny uprawnień w Analizie posłużono się prognozą, wykonaną za pomocą modelu Point Carbon Market Stability Reserve Simulation Tool (model Point Carbon) opracowanego przez Thomson Reuters. Należy przy tym zaznaczyć, że formułując tezę o wpływie rezerwy MSR na wzrost cen uprawnień w analizie KOBiZE dodatkowo oparto się na opracowaniu profesora Pantelisa Caprosa. Ponadto wszystkie ówczesne analizy wskazywały na wzrost cen uprawnień na skutek wprowadzenia rezerwy MSR – podczas gdy KE, PE oraz Rada polemizując z tym poglądem formułowały twierdzenia, że MSR jest mechanizmem ilościowym, a nie cenowym, że wzrost cen nie był celem regulacji oraz, że jej faktycznych skutków MSR nie sposób przewidzieć.

W postępowaniu przed Trybunałem Polska podnosiła, że nie zachodzi potrzeba wdrażania decyzji MSR, ponieważ decyzja ta spowoduje usunięcie z rynku i przeniesienie do rezerwy MSR znacznej liczby uprawnień w okresie do 2020 r. i dalej do 2030 r. Zdaniem KOBiZE może to prowadzić nie tylko do wywołania nadmiernego wzrostu ceny uprawnień, ale również do nadmiernego wymuszania redukcji emisji GHG w przedsiębiorstwach uczestniczących w systemie EU ETS, w poszczególnych okresach rozliczeniowych.

Należy podkreślić, że w okresie rozpatrywania przez Trybunał skargi złożonej przez Rzeczpospolitą Polską przepisy decyzji MSR zakładały, że wszystkie uprawnienia przeniesione do rezerwy MSR mogą powrócić na rynek, co było uzależnione od sytuacji w systemie EU ETS tj. od liczby uprawnień znajdujących się w danym roku w obiegu. W ten sposób między innymi uzasadniano, że decyzja MSR nie wpływa na cele redukcyjne, a jedynie na zmniejszenie nadwyżki uprawnień i stabilizację ceny w systemie EU ETS. Jednakże po zmianach w decyzji MSR wprowadzonych nowelizacją³⁰ dyrektywy EU ETS, nastąpi trwałe usunięcie z systemu EU ETS wszystkich uprawnień znajdujących się w rezerwie MSR w 2024 r. ponad liczbę uprawnień odpowiadającą liczbie sprzedanych uprawnień na aukcji w poprzednim roku. Zmiany do decyzji MSR zostały przyjęte i weszły w życie jeszcze przed ogłoszeniem wyroku Trybunału. Z rezerwy MSR

prawdopodobnie będzie anulowane znacznie więcej uprawnień (według prognozy Thomson Reuters 2,9 mld uprawnień do 2030 r.) niż zostało na przykład wycofanych z rynku w latach 2014 – 2016 w wyniku wprowadzenia *backloadingu* (0,9 mld uprawnień). Anulowanie uprawnień w systemie EU ETS może mieć wpływ na długoterminowy cel redukcyjny UE, ponieważ uprawnienia te nigdy nie wrócą na rynek i nie zostaną wykorzystane przez instalacje do rozliczenia emisji w systemie EU ETS.

Najważniejsze informacje z innych systemów ETS

1 czerwca – Rząd Korei Południowej wystawił do sprzedaży 5,5 mln uprawnień z rezerwy stabilności rynkowej koreańskiego systemu handlu uprawnieniami do emisji (*KETS*). Ma to na celu „*ustabilizowanie równowagi popytu i podaży uprawnień*”. Ma to również ułatwić instalacjom uczestniczącym w systemie zakup uprawnień, ponieważ do końca czerwca należy rozliczyć emisje za poprzedni rok. W celu zapobieżenia monopolizacji aukcji przez niektóre firmy, są one uprawnione do pokrycia do 20% swojego niedoboru uprawnień poprzez tę formę zakupu. Ustalona zostanie również cena minimalna aukcji, która będzie średnią ceną z trzech wielkości: średniej ceny z poprzednich trzech miesięcy, średniej ceny z ostatniego miesiąca oraz średniej ceny z ostatnich trzech dni. [\[link\]](#)

7 czerwca - Brazylijska Rada ds. Polityki Energetycznej zamierza obniżyć emisje CO₂ z krajowego sektora paliwowego o 10% do 2028 r. Nowe rozporządzenie zostanie wdrożone w ramach federalnego programu *RenovaBio*, którego celem jest stopniowe zwiększanie udziału etanolu i biodiesla w krajowym miksie paliwowym oraz zapewnienie, że udział biopaliw sprzedawanych przez dystrybutorów będzie wyższy. *RenovaBio* zapewni brazylijskim dystrybutorom paliw zmniejszenie emisji dwutlenku węgla na podstawie certyfikatów wydanych przez producentów biopaliw, od których oczekuje się w nadchodzących latach rosnącej sprzedaży etanolu i biodiesla. Poza tym dystrybutorzy paliw będą mogli sprzedawać i kupować wymagane certyfikaty na rynku wtórnym, aby osiągnąć docelowe poziomy emisji. *RenovaBio* ma pomóc brazylijskim producentom etanolu, którzy konkurują z producentami benzyny. Przewiduje się, że nowe rozporządzenie może doprowadzić do zwiększenia popytu na etanol do 2028 r.

³⁰ Zob. art. 2 Dyrektywy 2018/410/UE.

o 47 mld litrów w porównaniu z 27 mld litrów w 2017 r. Brazylia jest drugim największym producentem biopaliw na świecie, ale do tej pory nie ustanowiła żadnych konkretnych przepisów dotyczących biopaliw. Nowe rozporządzenie jest uznawane za kamień milowy w prawodawstwie dotyczącym sektora biopaliw i pomoże Brazylii osiągnąć cel ograniczenia emisji gazów cieplarnianych o 43% w 2030 r. w porównaniu z 2005 r., zadeklarowany przed konferencją COP21 w Paryżu. [\[link\]](#)

15 czerwca – Nowy, konserwatywny rząd prowincji Ontario (Kanada), wydał oświadczenie, że prowincja wycofa się z systemu handlu uprawnieniami do emisji ETS oraz przeciwstawi się polityce klimatycznej rządu federalnego, który zamierza od przyszłego roku wprowadzić cenę minimalną za tonę emisji CO₂. To oświadczenie zostało skrytykowane przez IETA (ang. *International Emissions Trading Association*), która jest przekonana, że korzyści płynące z funkcjonowania systemu skłonią nowy rząd do ponownego spojrzenia na politykę klimatyczną prowincji. Korzyści dotyczą zarówno ograniczenia emisji oraz środków finansowych uzyskanych z działania ETS. Prowincja uruchomiła system ETS w styczniu 2017 r. i połączyła go z systemami ETS w Quebec i Kalifornii w dniu 1 stycznia 2018 r. Wszystkie te ETS-y są powiązane z systemem WCI³¹ (ang. *Western Climate Initiative*), obejmującym kilka stanów USA i kilka prowincji Kanady. Prowincja Ontario zamierza do 2020 r. zredukować swoje emisje o 25% w stosunku do 2005 r., a do 2030 r. o 46% w stosunku do 2005 r. W roku 2017 realny wzrost PKB wyniósł 2,7%, a prowincja uzyskała 2,4 mld CAD³² z aukcji uprawnień, z czego 2 mld CAD zostało przeznaczone na finansowanie projektów dla mieszkańców prowincji za pośrednictwem Zielonego Funduszu Ontario (ang. *Green Ontario Fund* – GreenON). [\[link\]](#)

22 czerwca - Ministerstwo Ekologii i Zasobów Naturalnych Ukrainy opublikowało zaktualizowaną wersję projektu ustawy o monitorowaniu, sprawozdawczości i weryfikacji MRV (ang. *Monitoring Reporting and Verification*) emisji gazów cieplarnianych, która była przedmiotem publicznych konsultacji od

9 lutego 2018 r. Ustawa stanowi podstawę dla planowanego ukraińskiego systemu handlu uprawnieniami do emisji. Przewiduje się, że przepisom ustawy MRV będzie podlegać 528 przedsiębiorstw, indywidualnych operatorów instalacji oraz weryfikatorów. W porównaniu z projektem ustawy, opublikowanym w styczniu 2018 r. zmieniona wersja określa nowe wykroczenia administracyjne za naruszenia wymogów i procedur MRV. Nowy projekt zawiera również postanowienia umożliwiające międzynarodową współpracę w zakresie MRV, zobowiązuje instalacje do rejestracji w Państwowym Rejestrze Instalacji, wzmacnia kontrolę państwa nad danymi dostarczonymi przez operatorów, np. poprzez niezaplanowane inspekcje i pozwala na składanie dokumentów związanych z MRV w formie elektronicznej. [\[link\]](#)

Polityka klimatyczna Malezji

27 listopada 2015 r., przed konferencją COP21 w Paryżu, w ramach wkładów do nowego porozumienia tzw. INDC³³ (ang. *Intended Nationally Determined Contributions*) Malezja zadeklarowała zmniejszenie intensywności emisji gazów cieplarnianych o 45% do 2030 r. w stosunku do intensywności emisji z 2005 r. Cel redukcji wynoszący 35% intensywności emisji GC³⁴ jest celem bezwarunkowym, natomiast dalsze 10% będzie możliwe po otrzymaniu wsparcia finansowego na działania klimatyczne, transferu technologii i budowania potencjału od krajów rozwiniętych. Wcześniej, w 2009 r., Malezja ogłosiła, że dobrowolnie zmniejszy intensywność emisji gazów cieplarnianych do 2020 r. o 40% w porównaniu z poziomem z 2005 r., pod warunkiem otrzymania transferu technologii i odpowiedniego finansowania z krajów rozwiniętych. Tak jak to pokazano w tabeli 4 intensywność emisji w 2005 r. wynosiła 0,5310³⁵ tCO₂eq/1000 MYR³⁶ (z LULUCF) i do 2011 r. została zmniejszona o ponad 23%.

Wiodącym emitentem gazów cieplarnianych w Malezji jest sektor energetyczny, który zarówno w 2000 r., jak i w 2011 r. odpowiadał za 76% całkowitej emisji GC

³¹ WCI jest organizacją non-profit, utworzoną w celu świadczenia usług administracyjnych i technicznych w celu wsparcia realizacji krajowych i regionalnych systemów handlu uprawnieniami do emisji.

³² Dolar kanadyjski

³³ <http://www4.unfccc.int/Submissions/INDC/Published%20Documents/Malaysia/1/INDC%20Malaysia%20Final%2027%20November%2015%20Revised%20Final%20UNFCCC.pdf>

³⁴ Gazy cieplarniane

³⁵ http://www.nre.gov.my/sites/TNC/BUR/Documents/BUR_Malaysia_Final.pdf

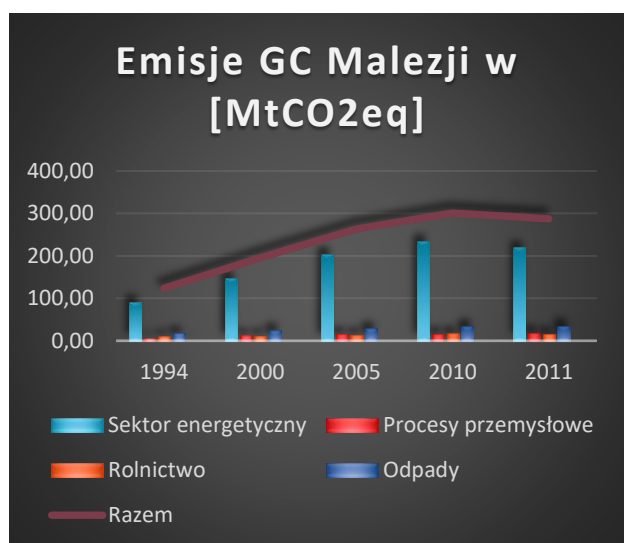
³⁶ Malezyjski ringgit

Tabela 4. Zmiana intensywności emisji w Malezji w latach 2000-2011

Rok	2000	2005	2011	2011/2005
Intensywność emisji w tCO ₂ eq/ 1000MYR – bez LULUCF	0,4538	0,4838	0,4043	Spadek o 16,43%
Intensywność emisji w tCO ₂ eq/ 1000MYR – z LULUCF	0,5057	0,5310	0,4078	Spadek o 23,2%

Źródło: Opracowanie własne KOBiZE na podstawie *Malaysia Biennial Update Report to the UNFCCC* z grudnia 2015 r.

Rys. 1. Emisje GC Malezji w latach 1994-2011 z podziałem na sektory [w MtCO₂eq]

Źródło: Opracowanie własne KOBiZE na podstawie *Malaysia Biennial Update Report to the UNFCCC* z grudnia 2015 r.

kraju. Mimo jednakowego udziału w całkowitej emisji GC, emisja w tym sektorze wzrosła z 147,47 MtCO₂eq w 2000 r. do 218,91 MtCO₂eq w 2011 r. Daje to wzrost o około 48%. O tyle samo wzrosła całkowita emisja gazów cieplarnianych. Sektor odpadów jest drugim pod względem wielkości emitentem GC. Emisje w tym sektorze wzrosły w 2011 r. o 45% w stosunku do 2000 r. Wykres 2 przedstawia wielkość emisji dla 2011 r. z podziałem na sektory.

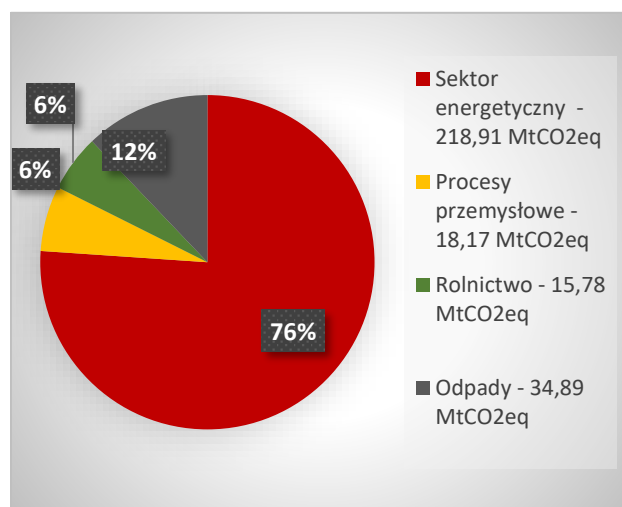
Trzecim źródłem emisji pod względem wielkości emisji CO₂ są procesy przemysłowe. Zarówno dla roku 2000 r., jak i dla 2011 r. mają taki sam udział w całkowitej emisji kraju – 6%. Jednak gdy porówna się wielkości bezwzględne, to okazuje się, że emisja wzrosła z 12,42 MtCO₂eq w 2000 r. do 15,78 MtCO₂eq w 2011 r. Najmniej wzrosły emisje w rolnictwie, bo jedynie o 35%. Na

rysunku 1 pokazano emisje GC Malezji w latach 1994-2011.

Zgodnie z NDC Malezji za rok bazowy uznano 2005 r. z emisjami GC z LULUCF w wysokości około 288 MtCO₂eq i bez LULUCF w wysokości około 262 MtCO₂eq. Według APEC³⁷ (ang. *Asia Pacific Economic Cooperation*) prognozowane emisje związane z energią przy scenariuszu BAU (ang. *business as usual*) mogą wzrosnąć z ok. 200 MtCO₂eq w 2005 r. do 300 MtCO₂eq w 2030 r.

Malezja w 2014 r. opracowała Mapę drogową redukcji intensywności emisji (ang. *Roadmap of Emissions Intensity Reduction*), w której wykazano, że kraj ma możliwości redukcji w różnych sektorach i będzie w stanie osiągnąć cel redukcji wynoszący 40%³⁸ zmniejszenia intensywności emisji w stosunku do roku bazowego. Jednak, mimo że istnieją ku temu możliwości, Malezja musi podjąć znaczne wysiłki, aby osiągnąć założone cele. Do wcześniejszych kluczowych polityk,

Wykres 2. Podział emisji na sektory w Malezji dla 2011 r. [w %]

Źródło: Opracowanie własne KOBiZE na podstawie *Malaysia Biennial Update Report to the UNFCCC* z grudnia 2015 r.

³⁷https://aperc.ieej.or.jp/file/2016/5/10/APEC_Outlook6th_Volume1.pdf

³⁸ <http://www.mdpi.com/2071-1050/9/7/1160/htm>

których realizacja ma pomóc w osiągnięciu celów zawartych w NDC Malezji możemy zaliczyć:

- Krajową politykę dotyczącą biopaliw (2006 r.),
- Krajową politykę energetyczną (2008 r.),
- Krajową politykę w zakresie technologii ekologicznych (2009 r.),
- Krajową politykę w zakresie energii odnawialnej i planu działania na rzecz OZE (2009 r.),
- Krajową politykę w zakresie zmian klimatu (2009 r.),
- Ramy prawne dla niskoemisyjnych miast (2011 r.),
- 11. malezyjski plan 2016-2020.

Rozwój krajowych biopaliw³⁹ z 2006 r. zakładał rozwój biodiesla, który składa się w 95% z oleju napędowego na bazie ropy naftowej i 5% przetworzonego oleju palmowego. Biodiesel ma priorytet w sektorze transportu lądowego i morskiego. Jest również dostarczany do sektora przemysłowego. W zakresie energii odnawialnej rząd Malezji przewiduje, że do 2030 r. udział energii ze źródeł odnawialnych w krajowym miksie energetycznym będzie wynosił 11%⁴⁰. Pozwoli to na redukcję emisji w sektorze energetycznym o około 143 MtCO₂eq. W 11. malezyjskim planie 2016-2020⁴¹ rząd skupia się na zrównoważonym rozwoju, zrównoważonej produkcji i konsumpcji, zachowaniu zasobów naturalnych i wzmocnieniu działań przeciwdziałającym zmianom klimatu i klęskom żywiołowym. Dalsze działania nakreślone w malezyjskim planie 2016-2020, to wzrost udziału oleju palmowego w biodieslu do 15%, zakup energooszczędnych pojazdów i inwestycje w transport publiczny w dużych miastach. Promowane będzie również wykorzystywanie sprężonego gazu ziemnego (CNG – *Compressed Natural Gas*).

³⁹ <http://www.e-kilangmpob.com.my/biodiesel/document/Malaysia%20Biofuel%20Policy.pdf>

⁴⁰ <http://www.seda.gov.my/?omaneg=000101000000010101010001000100000000000000000000&s=31>

⁴¹ <https://www.pmo.gov.my/dokumenattached/speech/files/RMK11Speech.pdf>

Światowa podaż jednostek offsetowych

Z danych publikowanych przez Sekretariat Konwencji Klimatycznej (UNFCCC) wynika, że liczba projektów zarejestrowanych do końca czerwca wynosi 7 803 projekty CDM⁴² (ang. *Clean Development Mechanism* – mechanizm czystego rozwoju) i wzrosła od poprzedniego miesiąca o 2 projekty.

Liczba jednostek CER wydanych do końca czerwca 2018 r. wyniosła ok. 1 927 mln, co w porównaniu do poprzedniego zestawienia oznacza, że w ciągu ostatniego miesiąca wydano ok. 12 mln jednostek CER. Natomiast liczba jednostek wydanych w związku z realizacją działań programowych CDM (PoA)⁴³ w czerwcu osiągnęła poziom 14,42 mln jednostek, wzrastając o 0,15 mln jednostek.

Pozostałe informacje

- ▶ W kolejnej perspektywie budżetowej, tj. na lata 2021-2027, Komisja proponuje zwiększenie dofinansowania do programu LIFE o prawie 60%, czyli tak, aby nowy budżet wyniósł 5,45 mld euro dla całego okresu. Podniesienie skali wydatków wiąże się ze zobowiązaniami wynikającymi z Porozumienia paryskiego. Bardzo istotne jest przyjęcie założeń budżetowych odpowiednio wcześniej, tj. w 2019 r., co zagwarantuje środki na wsparcie inicjatyw już od początku 2021 r. W nowej perspektywie program LIFE ma być oparty na działaniach na rzecz czystej energii, przyrody i bioróżnorodności, gospodarki o obiegu zamkniętym, przeciwdziałaniu zmianom klimatu. Ponadto program ma być prostszy i bardziej dostępny dla potencjalnych beneficjentów. Program LIFE funkcjonuje od 1992 r. i jest skoncentrowany na środowisku i klimacie. Do tej pory z programu sfinansowano ponad 4,5 tys. projektów za łącznie 5,9 mld euro. Program odegrał znaczącą rolę we wdrażaniu unijnej legislacji z zakresu środowiska, a obecne zmiany są oparte o doświadczenia z dotychczasowej realizacji programu [\[link\]](#).
- ▶ Od przyszłego roku państwa czł. oraz producenci samochodów ciężarowych zarejestrowanych w UE

⁴² <http://cdm.unfccc.int/>

⁴³ ang. *Programme of Activities (PoA)* – działania programowe obejmują realizację wielu pojedynczych projektów, które łączą wspólną procedurę zatwierdzania, a dodawanie kolejnych projektów odbywa się bez konieczności ich nowego zatwierdzania, co prowadzi do obniżenia kosztów (więcej nt. CDM PoA: <http://cdm.unfccc.int/ProgrammeOfActivities/index.html>)

będą musiały sprostać nowym zasadom monitorowania i raportowania emisji zgodnie z rozporządzeniem, które zostało przyjęte podczas głosowania w Radzie 25 czerwca 2018 r. Wcześniej na jego wdrożenie wydał zgodę Parlament. Rozporządzenie, pierwszy raz w historii UE, dotyczy emisji z samochodów ciężarowych i jest częścią europejskiej strategii niskoemisyjnego transportu. Państwa czł. będą monitorować i sprawozdawać dane o nowych pojazdach HDV zarejestrowanych w danym roku kalendarzowym. Natomiast producenci dla każdego zarejestrowanego pojazdu będą przekazywać informacje na temat wielkości emisji oraz zużycia paliw. Na firmy, które nie złożą raportów lub je zafałszują zostaną nałożone kary. Dane będą ogólnie dostępne i administrowane przez Europejską Agencję Środowiska (z ang. *EEA, European Environment Agency*). Dostarczenie danych o emisjach będzie kluczowe dla wyznaczenia nowego celu redukcyjnego dla pojazdów HDV od 2020 r. Monitorowanie i raportowanie emisji z samochodów ciężarowych ma na celu zwiększenie dostępu do informacji i zapewnienie przejrzystości na rynku samochodowym [\[link\]](#).

- ▶ W dniu 25 czerwca 2018 r., w Luksemburgu, odbyło się posiedzenie Rady ds. Środowiska. Jedną z diskutowanych kwestii była europejska polityka klimatyczna. W czasie spotkania przedstawiciel Finlandii razem z 13 innymi państwami czł. (Belgią, Danią, Estonią, Francją, Niemcami, Włochami, Luksemburgiem, Holandią, Portugalią, Słowenią, Hiszpanią, Szwecją i Wielką Brytanią) zadeklarowali chęć wzmocnienia polityki klimatycznej UE, szczególnie w kontekście zbliżającego się szczytu COP24 w Katowicach, tak by możliwe było osiągnięcie scenariusza 1,5 stopnia. Kolejny z postulatów dotyczył konieczności rewizji celów pod kątem już osiągniętych redukcji w poszczególnych sektorach, tak aby nowy wkład do Porozumienia paryskiego mógł być zgłoszony już w 2020 r. [\[link\]](#), [\[link\]](#).
- ▶ Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej przeznaczy ponad 12 mln zł dotacji na bezemisyjny transport publiczny w Szczecinie, Gdyni i Polkowicach. Dzięki temu zostanie zakupionych łącznie 14 autobusów elektrycznych, których koszt wynosi ponad 37 mln zł. Środki na wsparcie ekologicznego transportu będą pochodziły z programu priorytetowego

Systemu zielonych inwestycji (ang. *Green Investment Scheme, GIS*) „GEPARD – Bezemisyjny transport publiczny”. Wielkość jego budżetu wynosi 200 mln zł na lata 2017-2020, w formie dotacji (41 mln zł) i pożyczek (159 mln zł), które można przeznaczyć na zakup nowych autobusów elektrycznych lub na modernizację czy budowę stacji ładowania pojazdów publicznego transportu zbiorowego w zakresie dostosowania do autobusów elektrycznych. Poznań również ubiega się o dofinansowanie z tego programu i może zostać jego następnym beneficjentem. [\[link\]](#)

- ▶ Podczas trzeciego trilogu dotyczącego projektu rozporządzenia w sprawie zarządzania unią energetyczną (tzw. Rozporządzenie *Governance*), który odbył się 19 czerwca br. Komisja Europejska, Parlament Europejski i Rada UE uzgodniły finalne brzmienie tej regulacji. Ostatnie zmiany dotyczą m.in. zakresu unijnej strategii długoterminowej (m.in. scenariusz obrazujący unijny wkład w osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 r.) oraz terminu złożenia krajowych strategii długoterminowych (do końca 2019 r.). Określono też trajektorię dojścia do osiągnięcia celu OZE w 2030 r. (32%), jak i celu w zakresie efektywności energetycznej do 2030 r. (32,5%) poprzez wskazanie wartości pośrednich dla lat 2022, 2025 i 2027. Zanim nastąpi publikacja rozporządzenia, konieczne będzie jeszcze formalne przyjęcie dokumentu przez PE i Radę, co nastąpi najprawdopodobniej na jesieni. [\[link\]](#)
- ▶ W dniu 14 czerwca br. Sejm uchwalił nowelizację ustawy o odnawialnych źródłach energii. Celem wprowadzanych zmian jest zapewnienie pełnej zgodności ustawy z 20 lutego 2015 r. z przepisami dotyczącymi pomocy publicznej. Ustawa ma przyczynić się do efektywnego wykorzystania OZE, a także promować zwiększone użycie do celów energetycznych produktów ubocznych z rolnictwa i przemysłu wykorzystującego surowce rolnicze. Wprowadzono zmiany w zakresie m.in. definicji drewna energetycznego i warunków dokonywania modernizacji turbin wiatrowych. Zgodnie z wprowadzonymi poprawkami drewno energetyczne to surowiec drzewny, który ze względu na cechy jakościowo-wymiarowe posiada obniżoną wartość techniczną i użytkową, uniemożliwiającą jego przemysłowe wykorzystanie, a także surowiec drzewny stanowiący biomasę

pochodzenia rolniczego. Szczegółowe cechy drewna energetycznego ma określić Minister Środowiska w rozporządzeniu. Nowelizacja znosi zakaz modernizacji istniejących turbin wiatrowych, niespełniających warunków wprowadzonych w 2016 r. przez tzw. ustawę odległościową. Wiatrak będzie można poddać modernizacji, o ile nie zwiększy to jego oddziaływania na środowisko oraz nie wzrośnie jego moc zainstalowana. Ponadto nowelizacja przewiduje wydłużenie do połowy 2021 r. czasu na budowę i uruchomienie elektrowni wiatrowych, które mają ważne pozwolenia na budowę, a nie spełniają wymogów tzw. ustawy odległościowej. Projekt nowelizacji ustawy OZE będzie teraz przedmiotem obrad Senatu. [\[link\]](#), [\[link\]](#)

- ▶ W dniu 7 czerwca br. podpisano porozumienie w sprawie Programu Czyste Powietrze, który będzie realizowany w latach 2018-2029. Jego fundusz wynosi 103 mld zł i przeznaczony na termomodernizację i poprawę efektywności energetycznej domów. Program ma być przeprowadzony przy pomocy NFOŚiGW i wojewódzkich FOŚiGW oraz Banku Ochrony Środowiska, a także w ścisłej współpracy z samorządami. Dotacje do pieców i termomodernizacji budynków jednorodzinnych mają być skierowane do najuboższych. Program przewiduje wsparcie w postaci ulg podatkowych, dotacji i pożyczek. Zakłada się, że w ramach programu termomodernizacji zostanie poddanych ok. 3 mln domów. Beneficjentami programu mogą być osoby fizyczne posiadające prawo własności lub będące współwłaścicielami budynku. [\[link\]](#)
- ▶ Jak wynika z raportu opublikowanego przez niemiecki rząd, kraj ten nie zdoła wypełnić swojego celu redukcji emisji gazów cieplarnianych (GC) do 2020 roku, tj. redukcji o 40% w porównaniu do 1990 r. – celu ostrzejszego niż to wynika z regulacji UE. Najprawdopodobniej redukcje osiągną poziom ok. 32%. Sytuacja ta przypisywana jest takim czynnikom jak silny wzrost gospodarczy oraz duży wzrost populacji (przyjęcie znaczącej liczby migrantów), co przełożyło się na wzrost zużycia energii. Dotychczasowe działania prowadzone od 2011 r. dotyczące inwestycji w OZE i odchodzenia od węgla nie były wystarczające, gdyż wbrew założeniom, potrzebna była dalsza eksploatacja źródeł węglowych. W związku z zaistniałą sytuacją,

powołano Komisję *Wzrost, zmiana strukturalna i zatrudnienie*, która do końca roku ma zaproponować drogę odchodzenia od wytwarzania energii elektrycznej z węgla, łącznie z przewidywanym terminem zakończenia tego procesu. Niemcy zamierzają do 2020 r. przeznaczyć 4 mld euro na wydatki związane z redukcją emisji gazów cieplarnianych i dostosowaniem do skutków globalnego ocieplenia. [\[link\]](#) [\[link\]](#)

- ▶ W dniach 18 i 19 czerwca niemieckie Federalne Ministerstwo Środowiska i Prezydencja Konferencji Stron COP24 zorganizowały IX Petersberski Dialog Klimatyczny w Berlinie. To nieformalne spotkanie ministrów z 35 krajów koncentruje się na realizacji Porozumienia paryskiego i przygotowaniach do kolejnej Konferencji w sprawie zmian klimatu, która odbędzie się w grudniu br. w Katowicach pod przewodnictwem Polski. Spotkaniu przewodniczyli federalny minister środowiska Svenja Schulze oraz desygnowany na przewodniczącego COP24 Michał Kurtyka, w tym czasie sekretarz stanu w polskim Ministerstwie Energii. Podczas obrad wystąpił obecny przewodniczący COP23, którym jest Frank Bainimarama, premier Fidżi. Podjął on kwestię finansowania wysiłków na rzecz przeciwdziałania zmianom klimatu, zwłaszcza na obszarach najbardziej zagrożonych katastrofalnymi skutkami, takimi jak podnoszenie się poziomu oceanów, zatapiających kraje wyspiarskie. Wezwał rządy państw, aby podjęły działania wdrażające zobowiązanie z Paryża mające na celu zgromadzenie kwoty 100 mld dolarów do roku 2020, z przeznaczeniem na pomoc dla najbardziej zagrożonych krajów. Zwrócił uwagę na to, że rządy powinny nie tylko wyasygnować własne środki, ale również stworzyć odpowiednie warunki do tego, aby zaangażować kapitał prywatny, którego ogromny potencjał powinien być wykorzystany do łagodzenia skutków zmian klimatu i przechodzenia do gospodarki zeroemisyjnej do roku 2050. [\[link\]](#) [\[link\]](#)
- ▶ Znowelizowana dyrektywa w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (ang. *Energy Performance of Buildings Directive, EPBD*) została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej z 19 czerwca br. i wchodzi w życie w 9 lipca br. Państwa czł. będą miały 20 miesięcy na transpozycję nowych przepisów do krajowych systemów prawnych. Oczekuje się, że wprowa-

dzony w dyrektywie zmiany przyspieszą tempo modernizacji podnosząc efektywność energetyczną budynków, natomiast w nowo budowanych – zapewnią dotrzymanie odpowiednich standardów efektywności energetycznej. Znowelizowana dyrektywa ma wspomagać łączenie kwestii efektywności energetycznej budynków z wprowadzaniem systemów automatycznej kontroli i sterowania, a także ma umożliwić wprowadzenie elementów infrastruktury koniecznej dla elektro-mobilności. Znowelizowane regulacje prawne zmierzają w kierunku zintegrowania i wzmocnienia długoterminowych strategii renowacji budynków, a także mają przeciwdziałać ubóstwu energetycznemu poprzez modernizację starszych budynków. Dyrektywa stanowi część pakietu legislacyjnego, który będzie promował taką ścieżkę rozwoju, która zgodnie z założeniami doprowadzi do przekształcenia zasobów mieszkaniowych w niskoemisyjne lub zeroemisyjne do połowy obecnego stulecia. Sektor mieszkalnictwa zużywa w Europie aż 40% całej energii, dlatego na tle pozostałych sektorów gospodarki właśnie on jest największym konsumentem energii. Jednocześnie ocenia się, że nawet 75% wszystkich budynków nie spełnia kryteriów efektywności energetycznej. Tymczasem tempo modernizacji zasobów mieszkaniowych –

w zależności od państwa członkowskiego – to od 0,4% do 1,2% rocznie. [\[link\]](#)[\[link\]](#)

- ▶ Unia Europejska, która pretenduje do miana lidera w walce ze zmianami klimatu, zgłosiła swój cel redukcyjny o „co najmniej 40%” jako wkład do realizacji Porozumienia paryskiego z 2015 r. Natomiast w związku z tym, że przedstawiciele rządów i Parlamentu Europejskiego uzgodnili w czerwcu dążenie do ambitniejszych celów w zakresie odnawialnych źródeł energii i efektywności energetycznej, całościowy cel redukcji emisji będzie w rezultacie również wyższy. Komisarz Cañete ogłosił zgromadzonym ministrom, że „oba nowe cele oznaczałyby *de facto*, że Unia Europejska mogłaby podnieść poziom ambicji swojego deklarowanego wkładu w redukcje emisji (NDC)⁴⁴ i zastrzyć swój cel redukcji emisji z obecnych 40% do nieco powyżej 45% do roku 2030.” Zmiana unijnego zgłoszenia w ramach Porozumienia paryskiego wymagałby jednak poparcia ze strony ministrów państw czł., co mogłoby nastąpić na ich cokwartalnym spotkaniu w październiku br. Taki krok nie oznaczałby jednak automatycznej zmiany w unijnym prawodawstwie w zakresie ogólnego celu redukcyjnego na rok 2030, który został jednogłośnie przyjęty przez szefów rządów w 2014 r. [\[link\]](#)

⁴⁴ NDC (*ang. Nationally Determined Contribution*) – wkłady (kontrybucje) do światowych redukcji emisji zgłaszane w ramach Porozumienia paryskiego

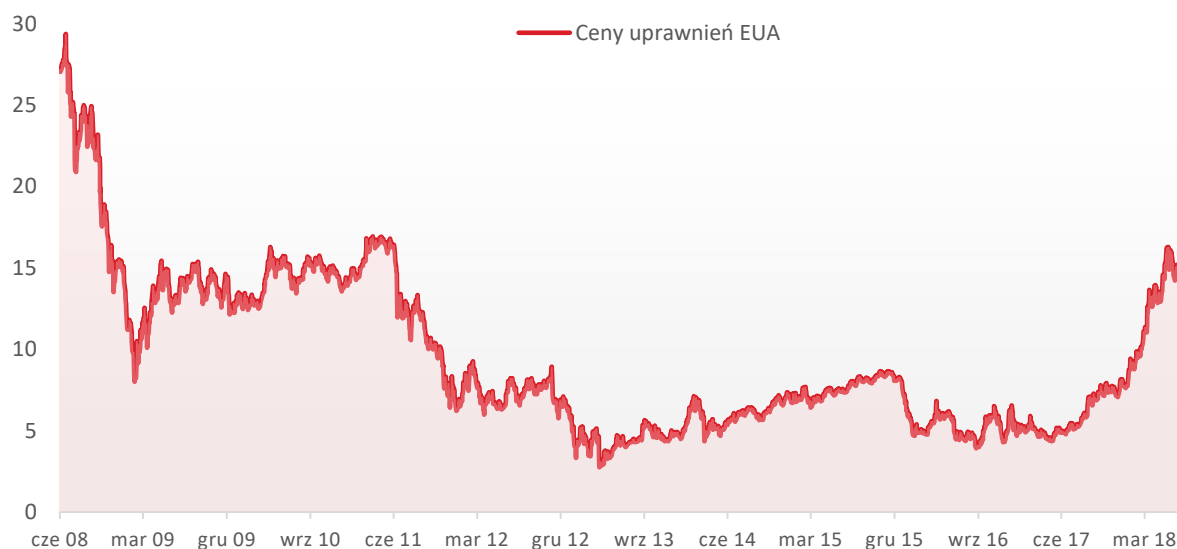
Tabela 5. Kalendarium najważniejszych wydarzeń w lipcu 2018 r.

Dzień	Wydarzenie
1 lipca	Austria na kolejne pół roku przejmuje od Bułgarii Prezydencję w Radzie UE
2 lipca	Grupa robocza Rady UE ds. Energii
2-3 lipca	Grupa robocza Rady UE ds. Środowiska
2-5 lipca	Posiedzenie Plenarne Parlamentu Europejskiego (w agendzie punkt o dyplomacji klimatycznej)
3 lipca	Grupa robocza Rady UE ws. działań na rzecz zmian klimatu (WPIEI)
4 lipca	Grupa robocza ds. Międzynarodowych kwestii środowiskowych (przygotowanie do COP24 w Katowicach)
5 lipca	Grupa robocza Rady UE ds. Energii
5 lipca	Komitet ds. Zmian Klimatu (widekonferencja ws. MRVA)
6 lipca	Grupa robocza Rady UE ds. Środowiska (program LIFE)
9-10 lipca	Posiedzenie Komisji ENVI w PE (przewidziano dyskusję o dyrektywie OZE, głosowanie ws. Rozporządzenia Governance)
9-10 lipca	Posiedzenie Komisji ITRE w PE (przewidziano dyskusję o efektywności energetycznej i OZE, emisji z samochodów osobowych, głosowanie ws. Rozporządzenia Governance)
10 lipca	Grupa robocza Rady UE ds. Energii
10-11 lipca	Spotkanie konsultacyjne nt. długoterminowej strategii UE w zakresie redukcji emisji
11-13, 16-17 lipca	Grupa robocza Rady UE ds. Środowiska
17, 19, 23 lipca	Grupa robocza Rady UE ds. Energii
24-26 lipca	Grupa robocza Rady UE ws. działań na rzecz zmian klimatu (WPIEI)
26 lipca	Grupa robocza Rady UE ds. Energii
W lipcu	<p>Terminy aukcji uprawnień EUA w UE*:</p> <ul style="list-style-type: none"> ⇒ EEX: 4 i 18 lipca (środa) - krajowa aukcja polskich uprawnień EUA - 3,547 mln (start od 9:00 do 11:00) ⇒ EEX: od 2 do 31 lipca, każdy poniedziałek, wtorek i czwartek: aukcja unijna – do sprzedaży: 4,213 mln EUA/aukcję - start od 9:00 do 11:00 ⇒ EEX: w każdy piątek od 6 do 27 lipca: krajowa aukcja niemiecka, do sprzedaży: 4,36 mln EUA/aukcję – start od 9:00 do 11:00 ⇒ ICE: 11, 25 lipca - krajowa aukcja brytyjska, do sprzedaży: 5,742 mln oraz 4,593 mln EUA/aukcję – start od 9:00 do 11:00.

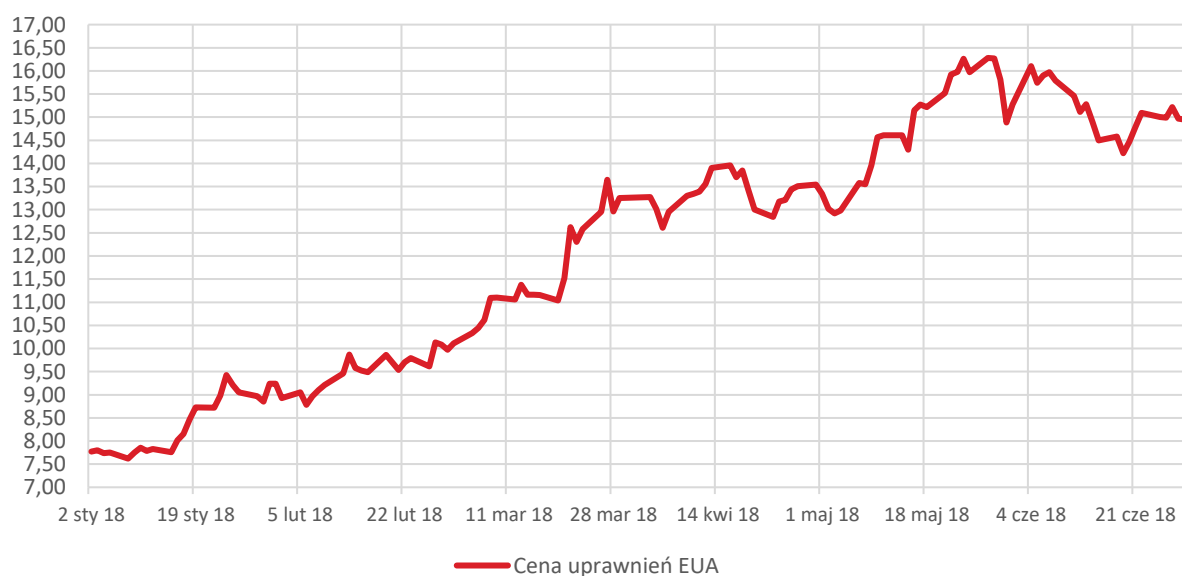
* na podstawie kalendarza aukcji giełd EEX i ICE, podane godziny zgodnie z czasem środkowoeuropejskim

Źródło: Opracowanie własne KOBiZE na podstawie EEX, ICE, PE, Rada UE

Wykres 3. Dienne ceny zamknięcia transakcji uprawnieniami EUA na rynku spot w latach 2008-2018 [w euro]

Wykres 4. Dienne ceny zamknięcia transakcji uprawnieniami EUA na rynku spot w 2018 roku [w euro]

Źródło: Opracowanie własne KOBiZE na podstawie danych o cenach z rynku OTC (do dnia 10 czerwca 2009 r.) i giełdy ICE/ECX, Bluenext, EEX, Nordpool (od 10 czerwca 2009 r. do końca grudnia 2012 r.) oraz na podstawie danych giełdy ICE/ECX, EEX (poczynając od 1 stycznia 2013 r.).

Celem zobrazowania sytuacji na rynku EU ETS, a także zmienności ceny uprawnień do emisji, zdecydowaliśmy się na cykliczne umieszczanie w Raporcie z rynku CO₂ wykresów pokazujących główny trend cenowy uprawnień do emisji. Prezentowany w obecnym Raporcie z rynku CO₂ wykres 3 obejmuje okres od czerwca 2008 r. do czerwca 2018 r. Natomiast na wykresie 4 przedstawiono zakres zmienności cenowej w 2018 r.

Niniejszy dokument może być używany, kopiowany i rozpowszechniany, w całości lub w części, wyłącznie w celach niekomercyjnych i z zachowaniem praw autorskich, w szczególności ze wskazaniem źródła ich pochodzenia.

Sfinansowano ze środków
Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Opracowanie:

Krajowy Ośrodek Bilansowania
i Zarządzania Emisjami

Instytut Ochrony Środowiska -
Państwowy Instytut Badawczy

W celu otrzymywania bezpośrednio numerów „Raportu z rynku CO₂” zachęcamy Państwa do zapisywania się do naszego newslettera

⇒ **NEWSLETTER**